

ADI:..... SOYADI:..... SINIFI:NO:	ESKİŞEHİR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ 2024-2025 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ 11. SINIFLAR 2. DÖNEM 2. YAZILI ÖRNEK SINAVI	ALDIĞI PUAN CEVAP ANAHTARI
---	--	--

Sınav süresi **40** dakikadır. Soruların puan değeri yanlarında yazmaktadır.

B.1-B.12 kazanım ve açıklamaları için bk. EK 5

1. **Reşat Nuri Güntekin'in, "Acımak" romanında kullandığı anlatım tekniklerinin ve karakterlerin özelliklerinin okurda nasıl bir izlenim oluşturduğunu değerlendiriniz? (Puanlama yapılırken metin içerisindeki bütünlüğe - giriş, gelişme, sonuç- (10 puan), yazım kurallarına (5 puan) ve noktalama işaretlerine (5 puan) dikkat edilecektir.)**

Yazar, romanında karakterlerin kişisel özelliklerinden hareket ederek bakış açısını yansıtmak istemiştir. Dramatik bir şekilde ele alınan konular işlenirken Zehra Öğretmen'in acıma duygusundan yoksun ancak başarılı ve çalışkan olmasına yer verilmiş aynı zamanda olaylara sadece onun penceresinden bakılması sağlanmıştır. Yazar, yaşanmış veya yaşanabilir bir hikâye izlenimi vermek isterken detaylı anlatıma girmiştir. Metne; iç konuşma, iç çözümleme ve geriye dönüş teknikleriyle zenginlik katmıştır. Ana bir olay etrafında birden fazla olay anlatılırken okuyucuda dramatik etkiyi yükseltmiştir.

(Bu bağlam çerçevesinde verilen yanıtlar doğru kabul edilecektir.)

2 ve 3. soruları metinden hareketle cevaplayınız.

(...)

OBABAŞI — Senin elinde Kır At var! (Koroğlu bu sözden irkilir. Hiçbir cevap vermez.)

1. KÖYLÜ — Biz yanıp yakılmak için gelmedik buraya. Koroğlu bize arka olur diye geldik.

2. KÖYLÜ — Bütün obalar birleştik. Bize baş ol diye geldik sana... (Koroğlu dik dik yüzlerine bakar.)

OBABAŞI — Senin anlayacağın, bey arı olmadan petek oğul tutmaz.

ÇOBAN — Sürü çobansız yayılmaz!

KÖROĞLU — Benimle birlikte döğüş etmek için ant içer misiniz?

OBABAŞI — (Heyecanla) Gök Tanrı şahit! Nasıl istersen öyle ant içelim. (Obabaşı'nın bu sözleri köylülerin, delikanlıların, hepsinin duygusunu dile getirmiştir.)

(...)

SES — Baban seni Bolu Beyi'nden öcünü almak için gönderdi. O zaman toy bir delikanlıydın.Yellerle boğuşuyor, sellerle kapışıyordun. Bindiğin Kır At'ı, yedeğimde, buraya getirdim. Çamlıbel'de bir kule yapmak için sana öğüt verdim. Hatırlıyor musun? (Sütün hâlinde bir ışık belirir, ilerler, Koroğlu'na yaklaşır. Işık sütununun içinde bir tayf görülür.)

KÖROĞLU — Kaman Ata!

KAMAN — Hiçbir gün, içini dökmek için çekildiğin bu kuytu yerde, seni bu akşamki kadar bunalmış görmedimdi. İşte sana göründüm.

KÖROĞLU — Yirmi yıl dövüştüm, savaştım. Daha babamın öcünü...

KAMAN — (Sözünü bitirmeden, Koroğlu'ya) Yalnız babanın değil, bütün zulüm görenlerin öcünü almalısın.

KÖROĞLU — Bunu nasıl yapabilirim?

KAMAN — Gök Tanrı seni bu iş için seçti.

KÖROĞLU — Benim gücüm yetmez buna.

KAMAN — Kır At sende oldukça gücün eksik olmaz. (...)

KÖROĞLU — Tut ki, Bolu Beyi'ni öldürdüm. Bir kötü eksilir aradan, bir kötü gelir onun yerine. Ne çıkar bundan?

KAMAN — Bu dünyaya bir ün, bir ad ister. Öyle bir ad ki zalimlerin yüreği titresin, onu duyunca.

Zulüm görenlerin gönlü umutla dolsun. Destanlar onu söylesin, ozanlar onu dinletsin. Oğuz'un töresi bu!

KÖROĞLU — Bunu ben de düşündüm.

KAMAN — Ünün dört tarafa yayıldı. Günden güne zulüm görenler sana koşuyor. Bütün umutlar sende. Özün için bu yeryüzünde imrendiğin hiç, hiçbir şey olmasın. Ne beylik, ne mal, ne para...

(...)

KÖROĞLU — Hayır, ben artık bu kadar çetin bir çileye dayanamam. Anamdan, karımdan ayrı düştüm.

Ölmeden, bir kerecik olsun babamın yüzünü görmedim. Yeter! Yeter!

KAMAN — Sen artık kurbanlık koçsun. Gök Tanrı'ya adaksın. (Işık sütunu yürür, uzaklaşır.)

KÖROĞLU — Hayır, hayır. İstemem. Dur!

KAMAN — (Duraklar. Omuzdan bakarak söyler.) Bu sabah köylüler yanında içtiğin andı unutma! (Işık söner. Kaman kaybolur.)

KÖROĞLU — (Yavaş yavaş daldığı murakabe hâinden sıyrılır.) Düş müydü, hayal mi? Kaman mı, yürüyen bir ağaç mı? (Kır At'ın kışnemesi duyulur.)

KÖROĞLU — Çağır, Kır At'ım, çağır! Beni hulyaya bırakma. Koçyiğit gömleğini giydim eğnime.

Bu dünyada zulmün adına bile düşman olacağım. Ey Gök Tanrı! Beni sına. Şimşekler elinde kamçı.

Yıldırımlar kolunda gürz. Yılırsam beni şimşeklerle kamçıla, yıldırımlarla çarp! (Kır At uzun uzun kışner.)

(Birinci Tablonun Sonu)

(...)

(Köylülerden, kendisiyle Bolu Beyi'ne karşı savaşıacakları sözünü alan Köroğlu; adamlarıyla Bolu Beyi'nin kervanını basar, onları ele geçirir. Ancak Ayvaz esir düşmüştür. Bolu Beyi'nin de çok sevdiği yeğeni Doğan ölmüştür. Bolu Beyi, mallarını geri almak için Köroğlu'na elçi gönderir. Köroğlu malları göndermediği gibi Ayvaz'ın da serbest bırakılmasını ister. Bolu Beyi de Kır At'ı istemektedir. Kır At'ı getiren kişiyle kızını evlendireceğini söyler. Bolu Beyi'nin kızı Nigar'a âşık olan Arslan, Kır At'ı almak için Çamlıbel'e gider. Köroğlu ve adamlarıyla karşılaşır, onların yiğit insanlar olduklarını anlar. Daha da önemlisi Arslan, Köroğlu'nun yirmi yıldır görmediği oğludur. Köroğlu, Kır At'ı kendisine verir. Arslan atı götürür. Köroğlu, adamları ve köylüler de kılık değiştirerek Arslan'ın arkasından giderler. Kalede şölen vardır. İkiyüzlü davranan Bolu Beyi, kızını Draşan beylerine vermiştir. Köroğlu; adamları ve köylülerle birlikte kaleyi basar, ele geçirir. Ancak yakın arkadaşı Demircioğlu baskında ölür. Oyunun sonunda Köroğlu; görevinin bittiğini söyleyerek atına biner, gider. Nereye gideceğini söylemez, yalnızca ellerini göğe doğru uzatır, göğü işaret eder.)

A.3.9. Metinde millî, manevi ve evrensel değerler ile sosyal, siyasi, tarihî ve mitolojik öğeleri belirler.

2. Metinde yer alan manevi ve evrensel öğeyi belirleyiniz. (2 x 6 = 12 puan)

Edilen yemine Gök Tanrı'nın şahit tutulması manevi öğedir. Kötülerin cezalarını bulması da evrensel bir öğedir.

A.3.6. Metindeki şahıs kadrosunun özelliklerini belirler.

3. Metnin başkahramanı olan Köroğlu'nun özelliklerini belirleyiniz. (3 x 4= 12 puan)

Köroğlu: İnsanların kendisinden yardım istediği iyi, kahraman, vicdanlı birisidir.

(Bu bağlam çerçevesinde verilen yanıtlar doğru kabul edilecektir.)

A.3.14. Metinlerden hareketle dil bilgisi çalışmaları yapar.

4. Aşağıda verilen cümlelerdeki anlatım bozukluklarının nedenlerini ve cümlelerin düzeltilmiş halini yanlarına yazınız. (8 x 3 =24 puan)

Bizim alacağımız başarı, aslında ülkemizin başarısıdır.	Yanlış Anlamda Kullanılan Bir Sözcük Kullanımı	Bizim kazanacağımız başarı, aslında ülkemizin başarısıdır.
Sevda Hanım'a bu mahalledeki bütün kadınlar dert yakınır, sorunlarını anlatır.	Atasözleri ve Deyimlerdeki Kelimelerin Yanlış Kullanılması	Sevda Hanım'a bu mahalledeki bütün kadınlar dert yanar, sorunlarını anlatır.

Bu duruma verilen tepkiler kişiden kişiye göre değişir.	Gereksiz Sözcük Kullanımı	Bu duruma verilen tepkiler kişiden kişiye değişir.
Elindeki iş tam olarak bitti sayılır.	Anlamca Çelişen Sözcüklerin Kullanımı	Elindeki iş bitti sayılır.

A.4.1. Metinde geçen kelime ve kelime gruplarının anlamlarını tespit eder.

5. (...) Yalnızız'da bolca ustalıklı uygulanmış olan söz sanatlarından teker teker söz etmeye bu yazının sınırları elvermiyor. Peyami Safa'nın romancılığındaki önemli bir üslûp özelliğine değinerek bu konuyu noktalamak istiyorum: O da eserin özünü, savunduğu düşünceyi üslûba yansıtmadır ki bir yandan ayrıntıya inme, öte yandan evrenseli genellemelerle dile getirme gibi iki karşıt anlatım tarzından birden yararlanmadır. Saniye üslûbu olarak nitelenen, olayların an be an yaşanışını dile getirme Yalnızız'da önemli bir ölçüde uygulanıyor. Özellikle eserin son bölümleri, Meral'in ve Samim'in yaşantıları böyle işlenmiş. Psikolojik romanda genellikle de realist ve natüralist eserlerde rastladığımız bu üslûbun Peyami Safa tarafından romantik içerikli bir romanda kullanılmasını da Simeranya ile gerçeklik gibi bilinçle seçilmiş iki kutup olarak görmek acaba aşırı bir yorumculuk mu sayılır?

Yukarıdaki metinde altı çizili kelimelerin anlamlarını, metinden hareketle yazınız. (2 x 6 = 12 puan)

Dile getirmek: Konuşturmak, belirtmek, anlatmak, açıklamak, ifade etmek.

Üslûp: Sanatçının görüş, duyuş ve anlayışındaki kendine özgü anlatış biçimi; biçem, hava, stil, tarz

A.4.14. Türün ve dönemin/akımın diğer önemli yazarlarını ve eserlerini sıralar.

6. Aşağıda verilen eserlerin karşılıklarına sanatçıları yazınız. (4 x 5 =20 puan)

Harnâme	Şeyhî
Tahrib-i Harabat	Namık Kemal
Kavgalarım	Hüseyin Cahit Yalçın
Millî Edebiyat Meseleleri ve Cenap Bey'le Münakaşalarım	Ali Canip Yöntem

ESKİŞEHİR

Bu örnek yazılı sınav soruları Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan ikinci dönem birinci ortak yazılı sınavlara yönelik konu soru dağılım tablolarındaki senaryolardan 2. senaryo dikkate alınarak hazırlanmıştır.

